

STICHTING WINGS TO VICTORY

AIRWAR MUSEUM / AIRMEN MEMORIAL ZEELAND

Crash No 491

Ju 88 3538

23-01-1945

Scheldemonding

23 januari 1945

Een Duitse rijnaak werd ten noorden van de Roggeplaat nabij Koudekerke (Schouwen) op positie D.2851 door tien Spitfires van 317 squadron gebombardeerd en daarna met boordwapens beschoten. In totaal werden 6 x 500 lbs en 16 x 250 lbs afgeworpen waarbij twee voltreffers werden waargenomen.

De war diary van Second Tactical Air Force vermeldt tenslotte dat tussen 1836 en 1920 twaalf tot twintig (Duitse) vliegtuigen in het gebied van de Schelde opereerden.

We zullen hieronder zien dat deze schatting aan de vrij lage kant is geweest!

Luchtbeschermingsdienst Haamstede.

Van 1100 tot 1600 uur werden Duitse stellingen nabij Westenschouwen door geallieerde artillerie regelmatig onder vuur genomen. Daarnaast voerden acht jagers met bommen en boordwapens van 1415 tot 1445 een aanval uit op de haven Schelphoek onder de gemeente Serooskerke.

Coastal Command patrouilles.

Van 0745 tot 1751 voerden Albacores van 119 squadron vier anti-shipping patrols uit ter hoogte van het kustgebied bij Walcheren. Eén toestel nam daarbij een midget submarine waar op positie C.9037 (\pm 10 kilometer ten noordwesten van Westkapelle). De midget – hoogstwaarschijnlijk van het type Seehund – dook voordat de bemanning van de Albacore om 1215 de aanval kon inzetten zodat de zes dieptebommen op de duiklocatie werden afgeworpen.

Vervolgens voerden Swordfishes van 819 squadron van 1730 tot 0219 een zestal vergelijkbare anti-shipping patrols uit langs het Nederlandse kustgebied en waarbij het ter hoogte van Hoek van Holland tot een treffen kwam met Vorpostenboote van Position Cairo (Hoek van Holland).

KTB 18de. Vorposten-Flottille.

1025 Maassluis – Fliegeralarm! Zwölf Jabo's fliegen in 1000 m Höhe an und gehen zum Sturzflug über wobei Bombenabwurf und Bordwaffenbeschuß in nächster Nähe.

Die Maschinen werden von allen Booten unter Feuer genommen wobei treffer beobachtet wurden.

1055 Erneuter Anflug in 1000 m Höhe wobei Bombenabwurf und Bordwaffenbeschuß in Richtung Poortershaven. Die Maschinen wurden von allen Booten unter wirksames Feuer genommen.

1300 Anflug von sieben Feindflugzeugen Typ Mustang in 800 m Höhe wobei Bombenabwurf und Bordwaffenbeschuß in unmittelbarer Nähe.

Die Maschinen wurden von allen Booten unter gutliegendes Feuer genommen wobei zahlreiche Treffer einwandfrei beobachtet wurden. Der Munitionsverbrauch betrug bei VP 430 - 150 Schuß 2 cm, VP 431 - 400 Schuß 2 cm und bei VP 434 - 470 Schuß 2 cm.

Mijnenleg-operaties door de Luftwaffe.

Op de avond van deze dag werd het vaarwater van de Westerschelde ter hoogte van Vlissingen voor de laatste maal aangevlogen door 38 Ju 88's van I./- , II./LG 1 en I./KG 66 met de bedoeling om deze vaargeul met mijnen te versperren. Het werd een kostbaar avontuur waarbij vier toestellen verloren gingen maar vooralsnog is het niet geheel vanzelfsprekend of alle verliezen in en om het gebied van de Schelde toegeschreven kunnen worden.

Opmerkelijk is overigens wel dat de geallieerden via een onderschept “Ultra”bericht al van deze missie op de hoogte waren. Het bericht liet zich als volgt lezen: “BT 3256 – At 1330 hours 23rd, Jagdkorps II orders for night of 23rd/24th LG 1 with subordinated I./KG 66 to carry out “undertaking Conway” if weather suitable in first half of night” (Conway was uit overwegingen van veiligheid een vervangend woord voor de Duitse codenaam aan deze operatie en een gewoonte voor wat betreft “Ultra”aangelegenheden).

Geplande Schnellboot operaties nabij het kustgebied van Walcheren.

Niet gehinderd door de slechte ervaringen van de voorgaande nacht liepen in de loop van de avond acht Schnellbooten van het 4°, 6° en 9° Schnellboot-Flottille de haven van Hoek van Holland uit om met torpedo's aanvallen uit te voeren op de konvooivaart naar en van Antwerpen.

Vanwege de slechter worden de weersomstandigheden ontvingen de Schnellbooten om 2133 uur bericht dat de missie werd afgelast en men naar de haven van Hoek van Holland moest terug keren.

Een succesvolle patrouille van 409 squadron.

Vier Mosquito's van 409 squadron voerden van 1720 tot 2115 patrouillevluchten uit over een gebied dat zich uitstrekte van de monding van de Schelde tot aan Arnhem en Venlo.

Flg.Off.Kent en Plt.Off.Simpson claimden om 1915 in de monding van de Westerschelde een Ju 88 te hebben neergeschoten gevolgd door een claim van Wg.Cdr. Somerville en Plt.Off.Hardy om 2015 en waarbij een Ju 188 werd neergehaald op positie K.0469.

War Diary 105 AA-Brigade.

The early part of the moonlight period showed increased enemy activity and at 1830 hours LAA positions reported that they were engaging a Ju 88. Approximately 20 to 25 aircraft operated over the Estuary of which Ju 88, 188 and Do 217 were identified. Heights varied between 100 and 10200 feet and aircraft entered the area from the northwest, circled area Terneuzen and returned southwest and west.

HAA, LAA and Search Lights engaged aircraft of which Search Lights came out extremely well, illuminating some 14 targets. Claims have been made for four Category I and one Category II – only one Category I having been confirmed to date. One PW baled out and was captured by LAA position and it is understood he volunteered some useful information to his RAF interrogator.

No early warning was received from Sector concerning this raid.

Three mines were reported having been dropped one harmlessly on land which failed to explode, the other two on mud flats just offshore.

Ammunition expenditure was 870 rounds 3.7”and 2386 rounds 40 mm.

40-45 boven Schelde, Dender en Durme (door C.De Decker)

Op 23 januari draaiden op de basis Dedelsdorf de motoren warm van een Ju 88S-3 van I./KG 66, de nieuwste en snelste versie van de Ju 88 varianten. De toestellen van deze versie leenden zich door hun hoge snelheid en electronische uitrusting uitstekend voor het markeren van doelen bij nacht met behulp van lichtfakkels terwijl de bemanningen zich hadden gespecialiseerd in het navigeren. De missie van vandaag was geen onmogelijke taak. Hun Ju 88 “Z6+FH” was geladen met lichtfakkels welke vanaf een hoogte van 2000 meter en op 20 kilometer afstand te zien waren. Hierdoor moesten de overige bommenwerpers van LG 1 in staat worden geacht om de monding van de Schelde te localiseren en de mijnen te droppen.

Daarnaast kreeg de machine 18 bommen van 50 kilogram mee om na het markeren het vliegveld van Knokke te bombarderen omdat werd vermoed dat daar Mosquito nachtjagers waren gestationeerd.

Het verliep allemaal anders dan de bedoeling was! Een 40 mm batterij 105 AA-Brigade - opgesteld bij Breskens – nam de machine onder vuur en scoorde diverse treffers waarna het toestel naar het zuidoosten afdraaide en vrijwel onbestuurbaar werd. Momenten later, men bevond zich inmiddels boven Schoonaarde, zou blijken dat er geen houden meer aan was zodat de bemanning het toestel met de parachute moest verlaten. De eerste die sprong was Uffz. Karl-Heinz Oldenburg direct daarna gevolgd door de Beobachter Uffz. Karl-Heinz Struss en we nemen aan dat beiden in de omgeving van genoemd plaatsje landden. Als laatste tenslotte verliet Lt. Peter Schulz de gedoemde Junker.

Ze kwamen veilig neer op de grond en werden door geallieerde troepen gevangen genomen en in krijgsgevangenschap afgevoerd.

Intussen bleef het stuurloze toestel boven het naburige Lede rondcirkelen en waargenomen werd hoe de machine langzaam hoogte verloor om vervolgens na een korte duikvlucht neer te storten op de Heiplas te Lede op het grondgebied van de familie Baetens. Het toestel had zich zo'n 70 tot 80 meter door het land geploegd om daarna volledig te deintegreren. Ook ontstonden branden en explodeerde een deel van de munitie.

Samenvatting van een geallieerd verslag.

Dit toestel werd door de luchtafweer neergeschoten want in het achterste gedeelte van de romp en in de vleugels werden inslagpunten van 40 mm treffers gevonden.

Bewapening werd niet aangetroffen maar toch ontdekte men enkele 13 mm patronen wat dan weer verwijst naar deze versie van de Ju 88 met slechts één enkele MG 131 in de rugpositie. In het wrak trof men nog zes bommen van 50 kilogram aan alsmede houders met markeerfakkels waarvan er 22 werden gevonden.

Het toestel had vrijwel geen enkele bescherming. De enige bepantsering werd gevormd door een voorgevormde plaat rondom de positie van de piloot. Verder werd in het rapport uitgebreid aandacht besteed aan de de-icing systemen op de leading edges van de vleugels.

De Luftwaffe verliezen in en om het Scheldegebied.

- Ju 88S-3 Z6+FH (Wnr.330576) van I./KG 66 werd door een bij Breskens opgestelde 40 mm batterij dermate zwaar beschadigd, dat het toestel uiteindelijk nabij Lede door de bemanning moest worden verlaten. (RL10-638 Markierung eines Minenlege-Unternehmens vor der Scheldemündung nicht zurückgekehrt. Ursache unbekannt)

Lt. Peter Schulz	FF	pow
Uffz. Karl-Heinz Struss	BO	pow (volgens Wast Struhs)
Uffz. Karl-Heinz Oldenburg	Bf	pow

- Ju 88A-4 L1+GK (Wnr.301348) van I./LG 1 ging boven de Scheldemonding door onbekende oorzaak verloren. Niet uit te sluiten is dat deze – of één van de volgende machines – door de Mosquito van 409 squadron werd neergeschoten danwel door de batterijen van 105 AA-Brigade en afweer van de patrouillerende schepen.

Hptm. Paul Hecking ⁱ	FF	mia (Gruppenkommandeur)
Fw. Herwig Sandner	BO	mia
Ogefr. Heinrich Kalb	Bf	mia
Uffz. Kurt Meye	Bs	mia

- Ju 88A-4 L1+FM (Wnr.3538) van II./LG 1 werd om 2110 uur door HAA getroffen op een positie ca. 3,5 mijl ten noordoosten van Oostende.ⁱⁱ

Fw. Horst Schimansky	FF	mia
Uffz. Erich Zymowski	BO	mia
Uffz. Peter Willekes	Bf	mia
Uffz. Walter Mahlmann	Bs	mia

- Ju 88A-4 L1+NP (Wnr.331294) van II./LG 1 ging boven de Scheldemonding door onbekende oorzaak verloren (zie opmerkingen bij I./LG 1)

Olt. Hermann Huber	FF	mia (Staffelkapitän)
Fw.Leopold Schedl	BO	mia
Uffz. Werner Rittgen	Bf	mia
Lt. Hans Gross	Bs	mia

- Ju 88A-4 (Wnr.300268) van I./LG 1 ontwikkelde tijdens de start vanaf Flugplatz Gardelegen motorstoring waarna de machine neerstortte en verloren ging.

Uffz. Arnold Falke	FF	safe
Ogefr. Georg Zinesch	BO	safe
Uffz. Otto Heyer	Bf	safe
Gefr. Helmut Dominik	Bs	safe

De dood van een niet nader te traceren Gefreiter.

Deze dag werd het stoffelijk overschot van Gefr.Schnura 3./Pi 346) op de tijdelijke militaire begraafplaats van Haamstede ter aarde besteld.

Nadere gegevens via de Volksbund Kriegsgräberfürsorge zijn niet beschikbaar.

ⁱ Vooralnog bestaat gerede twijfel aan de juistheid van de namen van de vermisten. Deze werden ontleend aan de vermistenlijst zoals aangegeven op film 12 Luftwaffen Kommando West maar controle bij de Volksbund für Kriegsgräberfürsorge gaf geen enkele bevestiging.

Het zou derhalve denkbaar kunnen zijn dat enkelen de oorlog hebben overleefd danwel een graf hebben gekregen op een Duitse militaire begraafplaats te Ysselsteyn danwel Lommel.

ⁱⁱ Eén Ju 88 van 5./LG 1 is ter hoogte van de kust bij Bredene in zee gestort.